

Vergaderjaar 2023–2024

33 529

Gaswinning

Nr. 1206

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 januari 2024

In het vaststellingsbesluit 2023–2024¹ is opgenomen dat bestaande productielocaties op het Groningenveld in dit gasjaar op de waakvlam worden gezet als er sprake is van een gemiddelde effectieve etmaaltemperatuur² van –6,5 graden Celsius of lager binnen een tijdshorizon van drie dagen. Zo kan er snel worden gereageerd als in die omstandigheden belangrijke productiemiddelen uitvallen³. Op deze manier konden we de winning stoppen per 1 oktober en voorkomen dat alle elf productielocaties gedurende het gehele gasjaar op waakvlamniveau moesten worden gehouden.

Uit de publiek beschikbare gegevens van het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (hierna: KNMI) blijkt dat op 9 januari 2024 een gemiddelde effectieve etmaaltemperatuur van –6,63 graden Celsius wordt verwacht. Het KNMI heeft dit bevestigd. Ofschoon de afwijking dus minimaal is en voor zeer waarschijnlijk een zeer korte periode, zullen op basis van het vaststellingsbesluit twee productielocaties op de waakvlam worden gezet⁴. NAM heeft aangegeven voornemens te zijn de productielocaties Spitsbergen en Scheemderzwaag in te zetten. SodM ziet toe op de veiligheid.

NAM zal de productielocaties weer sluiten, als uit de publiek beschikbare data van KNMI blijkt dat binnen een tijdshorizon van 14 dagen geen gemiddelde effectieve etmaaltemperatuur van –6,5 graden Celsius meer

¹ <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2023-09/Vaststellingsbesluit-Gaswinning-Groningen-Vaststellingsbesluit-2023-2024.pdf>.

² De gemiddelde effectieve etmaaltemperatuur is als volgt te berekenen: $T_{\text{eff}} = T - (V/1,5)$. Daarbij is T_{eff} de effectieve temperatuur, T de etmaalgemiddelde temperatuur en V de etmaalgemiddelde windsnelheid uitgedrukt in meters per seconde, beide in De Bilt.

³ Zie «Analyse stand van zaken op de gasmarkt en leveringszekerheid in het volgende gasjaar», d.d. 26 mei 2023: <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2023-08/Bijlage-Advies-leveringszekerheid-benod-Groningencap-GW-Groningen-Vaststellingsbesluit-2023-2024.pdf>.

⁴ Dit betreft fase 2 zoals beschreven in het vaststellingsbesluit 2023–2024.

wordt verwacht⁵. Zoals het er nu naar uitziet is dit het geval op woensdag 10 januari. De winning is dus minimaal, namelijk alleen de winning op de waakvlam op twee locaties voor ongeveer twee dagen.

Zoals eerder met uw Kamer gedeeld geldt op grond van de «infrastructuurnorm van de Europese verordening leveringszekerheid aardgas» dat de leveringszekerheid moet zijn geborgd tot een gemiddelde effectieve etmaaltemperatuur van –15,5 graden Celsius in combinatie met uitval van het grootste productiemiddel, in dit geval gasopslag Norg. Wettelijk adviseur Gasunie Transport Services (hierna: GTS) geeft aan dat voor het huidige gasjaar de leveringszekerheid nog niet is geborgd als gasopslag Norg uitvalt bij een gemiddelde effectieve etmaaltemperatuur lager dan –6,5 graden Celsius. De productiemiddelen van gas kunnen op basis van het advies van GTS dan naar verwachting niet voldoende capaciteit leveren om in de gasvraag te voorzien. Onder capaciteit, anders dan volume, verstaan we de hoeveelheid gas die *per uur* geleverd kan worden. Dit is vooral van belang wanneer het erg koud is en de behoefte aan gas tijdelijk erg hoog is.

Het vaststellingsbesluit 2023–2024 had als doel de gaswinning in Groningen al in oktober 2023 te stoppen, vooruitlopend op de definitieve sluiting per oktober aanstaande. Daarbij is steeds aangegeven dat we, met het oog op de capaciteit, deze winter nog Groningen in reserve hadden voor een situatie zoals nu. Zoals gezegd, de feitelijke winning is minimaal. In de brief aan uw Kamer van 22 september 2023⁶ is aangegeven dat bij de definitieve sluiting, ook deze functie van Groningen zal stoppen.

De gaswinning in Groningen zal per 1 oktober 2024 definitief stoppen. Daartoe heb ik een wetsvoorstel bij uw Kamer ingediend. Ik hoop in het belang van Groningen dat dit wetsvoorstel zo spoedig mogelijk wordt behandeld.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief

⁵ Dit betreft fase 3 zoals beschreven in het vaststellingsbesluit 2023–2024. Na deze fase 3 wordt er weer teruggegaan naar fase 0.

⁶ Kamerstukken II 2023/2024, 33 529, nr. 1176.